

SEPZ-I.5861.93.2016.BŚ

Przewodnik dla osób ubiegających się o nadanie stopnia awansu zawodowego nauczyciela dyplomowanego

Opracowano na podstawie przepisów:

- ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2016 r. poz. 1379 ze zm.);
- rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 marca 2013 r. w sprawie uzyskiwania stopni awansu zawodowego przez nauczycieli (Dz. U. poz. 393);
- ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 23 ze zm.).

Uwaga!

Staż na stopień awansu zawodowego nauczyciela dyplomowanego mogą rozpocząć nauczyciele, którzy przepracowali w szkole co najmniej rok od dnia nadania stopnia awansu zawodowego nauczyciela mianowanego.

Warunkiem nadania stopnia awansu zawodowego jest:

- odbycie stażu zakończonego pozytywną oceną dorobku zawodowego (staż mogą odbywać nauczyciele pracujący co najmniej $\frac{1}{2}$ obowiązkowego wymiaru zajęć i zatrudnieni m.in. w szkołach i placówkach, o których mowa w ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty; jeżeli nauczyciel jest zatrudniony w kilku szkołach, i w żadnej z tych szkół nie jest zatrudniony w wymiarze co najmniej $\frac{1}{2}$ obowiązkowego wymiaru zajęć, łącznie jednak wymiar jego zajęć stanowi co najmniej $\frac{1}{2}$ obowiązkowego wymiaru zajęć dla danego stanowiska, organ sprawujący nadzór pedagogiczny wyznacza dyrektora szkoły, który wykonuje czynności związane z odbywaniem stażu przez nauczyciela),
- posiadanie kwalifikacji zawodowych do prowadzonych w okresie stażu zajęć (zgodnie z art. 10 ust. 10 ustawy – Karta Nauczyciela do nauczycieli zatrudnionych bez wymaganych kwalifikacji nie stosuje się przepisów dotyczących awansu zawodowego),
- uzyskanie akceptacji komisji kwalifikacyjnej.

Wymiar stażu

Staż w przypadku ubiegania się o awans na stopień nauczyciela dyplomowanego trwa 2 lata i 9 miesięcy. Prawo do skróconego stażu w wymiarze 1 roku i 9 miesięcy posiadają:

- nauczyciele mianowani legitymujący się co najmniej stopniem naukowym doktora oraz

- nauczyciele skierowani do pracy za granicą w celu wspomagania nauczania języka polskiego, historii, geografii, kultury polskiej oraz innych przedmiotów nauczanych w języku polskim w środowiskach polonijnych – po powrocie do pracy w polskiej szkole.

Rozpoczęcie stażu

Nauczyciel rozpoczyna staż z początkiem roku szkolnego, nie później jednak niż w ciągu 14 dni od dnia rozpoczęcia zajęć, na swój wniosek skierowany do dyrektora szkoły. Do wniosku należy dołączyć plan rozwoju zawodowego. Plan rozwoju zawodowego powinien uwzględniać specyfikę i potrzeby szkoły oraz zadania na stopień awansu zawodowego nauczyciela dyplomowanego.

Dyrektor szkoły w terminie 30 dni od dnia rozpoczęcia zajęć zatwierdza plan rozwoju zawodowego nauczyciela lub zwraca go nauczycielowi do poprawy ze wskazaniem, w formie pisemnej, zakresu niezbędnych zmian.

Przebieg stażu

Dyrektor w trakcie realizowania przez nauczyciela planu rozwoju zawodowego zapewnia prawidłowy przebieg stażu oraz zbiera informacje o realizacji przez nauczyciela zadań wynikających z planu rozwoju zawodowego, a także o efektach prowadzonych przez niego zajęć.

Powinności nauczyciela w okresie stażu

Nauczyciel mianowany ubiegający się o awans na stopień nauczyciela dyplomowanego w okresie odbywania stażu powinien w szczególności:

- 1) podejmować działania mające na celu doskonalenie warsztatu i metod pracy, w tym doskonalenie umiejętności stosowania technologii informacyjnej i komunikacyjnej,
- 2) realizować zadania służące podniesieniu jakości pracy szkoły,
- 3) pogłębiać wiedzę i umiejętności służące własnemu rozwojowi oraz podniesieniu jakości pracy szkoły, samodzielnie lub przez udział w różnych formach kształcenia ustawicznego

z uwzględnieniem specyfiki typu i rodzaju szkoły, w której odbywa staż.

Przedłużenie stażu

1. Nieobecność nauczyciela w pracy wskutek:

- choroby,
- zwolnienia z obowiązku świadczenia pracy lub
- urlopu innego niż: urlop wypoczynkowy, urlop macierzyński, urlop na warunkach urlopu macierzyńskiego, dodatkowy urlop macierzyński, dodatkowy urlop na warunkach urlopu macierzyńskiego, urlop rodzicielski lub urlop ojcowski

trwająca nieprzerwanie dłużej niż jeden miesiąc powoduje wydłużenie stażu o czas trwania tej nieobecności.

W przypadku nieprzerwanej nieobecności z wyżej wymienionych przyczyn dłuższej niż rok nauczyciel obowiązany jest do ponownego odbycia stażu w pełnym wymiarze.

2. Nieobecność nauczyciela w pracy z powodu:

- urlopu macierzyńskiego,
- urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego,
- dodatkowego urlopu macierzyńskiego,
- dodatkowego urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego,
- urlopu rodzicielskiego lub
- urlopu ojcowskiego,

powoduje wydłużenie stażu o czas trwania tej nieobecności.

W przypadku gdy łączny czas nieprzerwanej nieobecności w pracy z przyczyn określonych w obu punktach jest dłuższy niż rok i 6 miesięcy, nauczyciel jest obowiązany do ponownego odbycia stażu w pełnym wymiarze.

Nauczyciel może przerwać staż z innych przyczyn na swój wniosek w każdym czasie.

W przypadku rozpoczęcia stażu odbywa staż w pełnym wymiarze.

Zmiana szkoły

Nauczycielowi, który w okresie trwania stażu zmienił miejsce zatrudnienia, do stażu zalicza się okres dotychczas odbytego stażu, jeżeli podjął zatrudnienie w szkole nie później niż 3 miesiące po ustaniu poprzedniego stosunku pracy i za okres dotychczas odbytego

stażu otrzymał pozytywną ocenę dorobku zawodowego. Okres pomiędzy ustaniem poprzedniego stosunku pracy a nawiązaniem nowego nie wlicza się do stażu.

Ocenę uwzględnia się przy dokonywaniu oceny dorobku zawodowego nauczyciela za okres całego stażu.

Zakończenie stażu

W terminie 30 dni od dnia zakończenia stażu nauczyciel składa dyrektorowi sprawozdanie z realizacji planu rozwoju zawodowego. Przyjęcie sprawozdania należy zaopatrzyć datą wpływu.

Ocenę dorobku zawodowego nauczyciela za okres stażu ustala dyrektor szkoły na piśmie w terminie 21 dni od daty otrzymania sprawozdania, po zasięgnięciu opinii rady rodziców. Rada rodziców powinna przedstawić swoją opinię w terminie 14 dni od dnia otrzymania zawiadomienia o dokonywanej ocenie dorobku zawodowego. Nieprzedstawienie opinii rady rodziców nie wstrzymuje postępowania.

Ocena dorobku zawodowego powinna zawierać pieczęć placówki, datę sporządzenia oceny, podstawę prawną, dane dotyczące nauczyciela (nazwisko i imię, okres odbywania stażu, realizowany wymiar godzin w okresie odbywania stażu, nauczany przedmiot lub rodzaj prowadzonych zajęć), ocenę (pozytywną lub negatywną), uzasadnienie (stopień realizacji planu rozwoju zawodowego, odniesienie się do zadań i efektów realizacji zaplanowanych działań, odniesienie się do zadań niezrealizowanych, informacja o zasięgnięciu opinii rady rodziców), pouczenie o możliwości wniesienia odwołania, pieczęć i podpis dyrektora oraz podpis nauczyciela i datę otrzymania przez niego oceny.

Od oceny dorobku zawodowego nauczycielowi służy odwołanie do organu sprawującego nadzór pedagogiczny w terminie 14 dni od dnia jej otrzymania.

Organ sprawujący nadzór pedagogiczny rozpatruje odwołanie w terminie 21 dni. Ocena dorobku zawodowego nauczyciela ustalona przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny jest ostateczna.

Dyrektor szkoły

Dyrektor szkoły posiadający na tym stanowisku nieprzerwany okres pracy wynoszący co najmniej 3 lata, a w przypadku nauczyciela posiadającego co najmniej stopień naukowy doktora co najmniej 2 lata oraz legitymujący się wyróżniającą oceną pracy, może złożyć

wniosek o podjęcie postępowania kwalifikacyjnego o awans na stopień nauczyciela dyplomowanego po upływie 4 lat od dnia nadania stopnia nauczyciela mianowanego, a w przypadku nauczyciela posiadającego co najmniej stopień naukowy doktora po upływie 3 lat.

Nauczyciele, którzy w danym roku szkolnym przestali zajmować stanowisko dyrektora szkoły mogą złożyć wniosek o podjęcie postępowania kwalifikacyjnego na stopień nauczyciela dyplomowanego po odbyciu stażu w wymiarze rok i 9 miesięcy, o ile staż rozpoczęli z dniem 1 września roku szkolnego następującego bezpośrednio po tym roku szkolnym.

Jeżeli w okresie stażu nauczycielowi powierzono stanowisko dyrektora, okres odbytego stażu zalicza się na poczet wymaganego stażu pracy.

Złożenie wniosku

W terminie 3 lat od dnia otrzymania pozytywnej oceny dorobku zawodowego za okres stażu nauczyciel mianowany składa do organu sprawującego nadzór pedagogiczny wniosek o podjęcie postępowania kwalifikacyjnego. W przypadku niedotrzymania terminu złożenia wniosku nauczyciel obowiązany jest do ponownego odbycia stażu w pełnym wymiarze.

W przypadku złożenia wniosku wraz z dokumentacją nie później niż do dnia 30 czerwca organ sprawujący nadzór pedagogiczny wydaje decyzję o nadaniu lub odmowie nadania stopnia awansu zawodowego w terminie do dnia 31 sierpnia danego roku.

W przypadku złożenia wniosku wraz z dokumentacją do dnia 31 października organ sprawujący nadzór pedagogiczny wydaje decyzję o nadaniu lub odmowie nadania stopnia awansu zawodowego w terminie do dnia 31 grudnia danego roku.

Dokumentacja, jaką należy dołączyć do wniosku

- dokumenty potwierdzające posiadane kwalifikacje zawodowe – poświadczone kopie,
- akt nadania stopnia awansu nauczyciela mianowanego – poświadczona kopia,
- zaświadczenie dyrektora szkoły zawierające informacje o:
 - wymiarze zatrudnienia nauczyciela oraz nauczonym przez niego przedmiocie lub rodzaju prowadzonych zajęć w dniu wydania zaświadczenia oraz w okresie odbywania stażu; w przypadku nauczyciela, który w okresie odbywania stażu zmienił miejsce zatrudnienia, oraz nauczyciela zatrudnionego w kilku szkołach, w każdej w wymiarze niższym niż połowa obowiązkowego wymiaru zajęć, łącznie w wymiarze

- co najmniej połowy obowiązkowego wymiaru zajęć, należy załączyć zaświadczenia ze wszystkich szkół, w których nauczyciel był zatrudniony w okresie stażu,
- dacie zatwierdzenia planu rozwoju zawodowego nauczyciela,
 - dacie złożenia przez nauczyciela sprawozdania z realizacji planu rozwoju zawodowego,
 - uzyskanej przez nauczyciela ocenie dorobku zawodowego za okres stażu oraz dacie jej dokonania, a w przypadku nauczyciela, który w okresie odbywania stażu zmienił miejsce zatrudnienia – także o ocenie dorobku zawodowego za okres stażu odbytego w poprzednim miejscu zatrudnienia.
- opis i analiza realizacji wymagań określonych w § 8 ust. 2 rozporządzenia z dnia 1 marca 2013 r. w sprawie uzyskiwania stopni awansu zawodowego przez nauczycieli, w szczególności ze wskazaniem uzyskanych efektów,
 - jeżeli nauczyciel realizował zadanie, o którym mowa w § 8 ust. 2 pkt 4 lit. d rozporządzenia – poświadczona kopia dyplomu lub świadectwa potwierdzającego zaawansowaną znajomość języka obcego w rozumieniu przepisów w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli oraz określenia szkół i wypadków, w których można zatrudnić nauczycieli niemających wyższego wykształcenia lub ukończonego zakładu kształcenia nauczycieli.

Dokumentacja, jaką dyrektor szkoły załącza do wniosku

- dokumenty potwierdzające posiadane kwalifikacje zawodowe – poświadczone kopie,
- akt nadania stopnia awansu nauczyciela mianowanego – poświadczona kopia,
- zaświadczenie pracodawcy o spełnieniu wymagań dotyczących okresów pracy, wymaganych do złożenia wniosku, jeżeli okresów tych nie można udokumentować na podstawie świadectw pracy,
- sprawozdanie z ostatnich 3 lat pracy obejmujące w szczególności charakterystykę i rozwój kierowanej przez niego szkoły w tym okresie, z uwzględnieniem efektów kształcenia i wychowania,
- wyróżniająca ocena pracy uzyskana w okresie zajmowania stanowiska dyrektora szkoły,
- opis i analiza realizacji wymagań określonych w § 8 ust. 2 rozporządzenia z dnia 1 marca 2013 r. w sprawie uzyskiwania stopni awansu zawodowego przez nauczycieli, w szczególności ze wskazaniem uzyskanych efektów,
- jeżeli dyrektor realizował zadanie, o którym mowa w § 8 ust. 2 pkt 4 lit. d rozporządzenia – poświadczona kopia dyplomu lub świadectwa potwierdzającego zaawansowaną znajomość języka obcego w rozumieniu przepisów w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli oraz określenia szkół i wypadków, w których można

zatrudnić nauczycieli niemających wyższego wykształcenia lub ukończonego zakładu kształcenia nauczycieli.

Analiza formalna

Postępowanie kwalifikacyjne rozpoczyna się od analizy formalnej dokumentacji załączonej do wniosku o podjęcie postępowania kwalifikacyjnego. Jeżeli wniosek oraz dokumentacja nie spełniają wymagań formalnych organ sprawujący nadzór pedagogiczny wskazuje szczegółowo stwierdzone braki i wzywa nauczyciela do ich usunięcia w terminie 14 dni wraz z pouczeniem, że nieusunięcie tych braków w terminie spowoduje pozostawienie wniosku bez rozpoznania.

Komisja kwalifikacyjna

Komisję kwalifikacyjną dla nauczycieli ubiegających się o stopień nauczyciela dyplomowanego powołuje organ sprawujący nadzór pedagogiczny. W skład komisji wchodzi:

- przedstawiciel organu sprawującego nadzór pedagogiczny, jako jej przewodniczący;
- dyrektor szkoły, a w przypadku ubiegania się o stopień awansu dyrektora szkoły – przedstawiciel organu prowadzącego szkołę;
- trzech ekspertów z listy ekspertów ustalonej przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.
- na wniosek nauczyciela przedstawiciel związku zawodowego, wskazanego we wniosku (przedstawiciela związku wskazuje właściwy organ statutowy związku).

Organ, który powołał komisję egzaminacyjną zapewnia jej obsługę administracyjną – biurową oraz pokrywa wydatki związane z jej działalnością.

W sprawach proceduralnych dotyczących prac komisji, decyduje komisja w drodze głosowania zwykłą większością głosów obecnych na posiedzeniu członków.

Komisja kwalifikacyjna analizuje dorobek zawodowy nauczyciela mianowanego na podstawie przedłożonej przez nauczyciela dokumentacji oraz przeprowadzonej rozmowy.

Rozmowa

Organ sprawujący nadzór pedagogiczny powiadamia nauczyciela mianowanego, który złożył wniosek o podjęcie postępowania, o terminie i miejscu przeprowadzenia rozmowy, co najmniej na 14 dni przed datą posiedzenia komisji. Podczas rozmowy nauczyciel

odpowiada na pytania członków komisji dotyczące wpływu działań i zadań realizowanych w okresie stażu na podniesienie jakości pracy szkoły, w której nauczyciel odbywał staż.

Komisja kwalifikacyjna podejmuje rozstrzygnięcia w obecności co najmniej 2/3 składu swoich członków. Każdy z członków komisji ocenia spełnianie przez nauczyciela wymagań według punktowej skali od 0 do 10. Nauczyciel uzyskuje akceptację, jeżeli uzyskana średnia arytmetyczna punktów wynosi co najmniej 7.

Z przebiegu pracy komisji kwalifikacyjnej sporządzany jest protokół zawierający w szczególności uzyskaną przez nauczyciela punktację wraz z jej uzasadnieniem oraz pytania zadane nauczycieli w czasie rozmowy wraz z informacją o udzielanych przez nauczyciela odpowiedziach.

Protokoły i dokumentacja komisji kwalifikacyjnej przechowywane są przez organ powołujący komisję.

Nadanie (odmowa nadania) stopnia awansu zawodowego nauczyciela dyplomowanego

Stopień awansu nauczyciela dyplomowanego w drodze decyzji administracyjnej nadaje organ sprawujący nadzór pedagogiczny.

Akt nadania stopnia awansu zawodowego zawiera w szczególności:

- nazwę komisji kwalifikacyjnej,
- numer i datę wydania zaświadczenia o uzyskaniu akceptacji,
- stopień awansu zawodowego,
- informację o poziomie wykształcenia.

Uzasadnienie decyzji odmawiającej nadania stopnia awansu zawodowego winno określać, które z wymagań niezbędnych do uzyskania stopnia awansu zawodowego nauczyciela dyplomowanego nauczyciel nie spełnił oraz te, które spełnił.

Przed wydaniem decyzji odmownej organ sprawujący nadzór pedagogiczny umożliwia nauczycielowi wgląd do akt sprawy oraz wypowiedzenie się co do zebranych materiałów zgodnie z art. 10 § 1 kpa.

Od wydanej decyzji w sprawie nadania stopnia nauczyciela dyplomowanego przysługuje odwołanie do Ministra Edukacji Narodowej w terminie 14 dni od daty doręczenia decyzji, za pośrednictwem organu sprawującego nadzór pedagogiczny, wydającego decyzję.

Zmiana aktu

Nauczycielowi, który w trakcie pracy zawodowej uzyskał wyższy poziom wykształcenia, niż określony w akcie nadania stopnia awansu zawodowego nauczyciela dyplomowanego, organ sprawujący nadzór pedagogiczny wydaje na wniosek nauczyciela nowy akt, uwzględniający uzyskany poziom wykształcenia.

Dodatkowy staż

Nauczyciel, który nie uzyskał akceptacji komisji kwalifikacyjnej może ponownie złożyć wniosek o podjęcie postępowania kwalifikacyjnego po odbyciu, na wniosek nauczyciela i za zgodą dyrektora szkoły, dodatkowego stażu w wymiarze 9 miesięcy.

Nauczyciel mianowany, w przypadku powtórnego nieuzyskania akceptacji, przed kolejnym ubieganiem się o uzyskanie akceptacji komisji kwalifikacyjnej jest obowiązany do odbycia stażu w wymiarze 2 lata i 9 miesięcy.

Dyrektorzy szkół, którzy nie uzyskali akceptacji

Dyrektorzy szkół, którzy nie uzyskali akceptacji, mogą ponownie złożyć wniosek o podjęcie postępowania kwalifikacyjnego po upływie roku.